

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૨૧] ૬ એસ. સી. આર. ૫૨૭

માસિમિલાનો લાટોરે અને અન્યો

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઈન્ડીયા અને અન્યો

(સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) નં.૨૦૩૭૦/૨૦૧૨)

(આઈ. એ. નં.૫૮૬૪૪/૨૦૨૦)

૧૫/૦૬/૨૦૨૧

[ઈન્દિરા બેનર્જી અને એમ. આર. શાહ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ – કલમ ૩૦૨, ૩૦૭, ૪૨૭ અને ૩૪ – સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દરિયાઈ કાયદા સંમેલન, ૧૯૮૨ – પરિશિષ્ટ ૭ – ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ના રોજ, ભારતમાં નોંધાયેલ નૌકા પર સવાર બે માછીમારો પર એક પસાર થઈ રહેલા જહાજ (ઇટાલિયન જહાજ) માંથી ગોળીબાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેના કારણે બંને માછીમારોનું મૃત્યુ થયું હતું – એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી હતી – બે ઇટાલિયન મરીન્સ (નોસૈનિકો) – અરજદાર નં. ૧ અને ૨ ની પોલીસ દ્વારા ધરપકડ કરવામાં આવી હતી – મરીન્સ દ્વારા હાઈકોર્ટમાં રાજ્ય અને પોલીસ સર્કલ ઇન્સ્પેક્ટરના અધિકારક્ષેત્રને પડકારતી રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી – આ દરમિયાન, ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કેસને સેશન્સ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો – હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશન ફગાવી દેવામાં આવી હતી – તેનાથી નારાજ થઈને, મરીન્સ-અરજદારોએ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન દાખલ કરી હતી – અરજદારોનો પક્ષ છે કે ભારત અને ઇટાલીએ ૧૯૮૨ ના સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દરિયાઈ કાયદા સંમેલન પર હસ્તાક્ષર અને બહાલી આપી હોવાથી, તેઓ આ ઘટના સંબંધિત વિવાદને ના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી બંધનકર્તા વિવાદ નિવારણ પદ્ધતિ મુજબ ઉકેલવા સંમત થયા છે – ઇન્ટરનેશનલ ટ્રિબ્યુનલ ફોર ધ લો ઓફ ધ સી દ્વારા ઇટાલી અને ભારત બંનેને તમામ અદાલતી કાર્યવાહી સ્થગિત કરવા જણાવાયું હતું અને તે માટે બંને પક્ષોની સંમતિ નોંધવામાં આવી હતી – ત્યારબાદ, પરિશિષ્ટ ૭ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના રોજ એવોર્ડ (ચુકાદો)

આપવામાં આવ્યો હતો – તે એવોર્ડ હેઠળ, ઇટાલીના પ્રજાસત્તાકે કુલ વળતર તરીકે ૧૦ કરોડ રૂપિયા ચૂકવવાની સંમતિ આપી હતી, જેમાં ઇટાલી દ્વારા પીડિતોના પરિવારોને અગાઉ ચૂકવવામાં આવેલી રૂ. ૧૭ કરોડ રૂપિયાની રકમનો સમાવેશ થતો નથી – રાજ્ય સરકારે દરેક મૃતકના આશ્રિતોને ૪ કરોડ રૂપિયા અને નૌકાના માલિકને ૨ કરોડ રૂપિયા વહેંચવાની દરખાસ્ત કરી હતી – દરેક મૃતકના કાયદેસરના વારસદારો અને નૌકાના માલિકે આ દરખાસ્ત સ્વીકારી છે અને વળતરની રકમ સ્વીકારવા માટે લેખિતમાં સંમતિ આપી છે – આ વિકાસક્રમના સંદર્ભમાં, આ કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવા અને બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળ ફોજદારી કાર્યવાહી રદ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી છે – ઠરાવવામાં આવ્યું કે: ઇટાલી પ્રજાસત્તાક, ભારત સંઘ, કેરળ રાજ્ય અને મૃતક માછીમારોના વારસદારો તેમજ નૌકાના માલિક આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના એવોર્ડને સ્વીકારવા સંમત થયા છે – એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ. ના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ રચાયેલી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલે ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના રોજ તેનો એવોર્ડ આપ્યો છે, જે હેઠળ ઇટાલી પ્રજાસત્તાકે અગાઉ ચૂકવવામાં આવેલી એક્સ-ગ્રેશિયા (સહાય) રકમ ઉપરાંત ૧૦ કરોડ રૂપિયાનું વળતર ચૂકવવાની સંમતિ આપી છે; અને ટ્રિબ્યુનલે ઇટાલી પ્રજાસત્તાકની એ પ્રતિબદ્ધતાને પણ યોગ્ય રીતે નોંધી છે કે એવોર્ડ પછી ઇટાલી ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ની ઘટનાની તેની ફોજદારી તપાસ ફરી શરૂ કરશે – મૃતક માછીમારોના વારસદારોને અગાઉ ચૂકવાયેલ વળતર ઉપરાંતની આ રકમ

સંતોષકારક છે – બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ભારતમાં ફોજદારી કાર્યવાહી સહિતની તમામ કાર્યવાહી બંધ કરવા માટે આ એક યોગ્ય કેસ છે – આથી, નોંધાયેલી એફ.આઈ.આર. રદ કરવામાં આવે છે અને સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષના તમામ પેટિંગ મામલાઓનો નિકાલ કરવામાં આવે છે – વધુમાં, ભારત સંઘ, ભારત પ્રજાસત્તાક અને કેરળ રાજ્યને ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ની ઘટના સંબંધિત તપાસમાં એકબીજાને સહકાર આપવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ)
નં.૨૦૩૭૦/૨૦૧૨

રીટ પીટીશન (સી) નં.૪૫૪૨/૨૦૧૨ માં એર્નાકુલમ ખાતે કેરળ હાઈકોર્ટના ૨૯/૦૫/૨૦૧૨ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સુહેલ દત્ત, પરિષ્ક વકીલ, દિલ્લિટ ટાઈટસ, જગજીત સિંહ છાબરા, ઉજ્જવલ શર્મા, બલજિત સિંહ કલ્હા, નિનાદ લૌડ, અક્ષત ભટનાગર, સુશ્રી અનન્યા મઝુમદાર, સક્ષમ મહેશ્વરી, અરજદારો માટે વકીલો.

તુષાર મહેતા, સોલિસિટર જનરલ, અમન લેખી, એડિશનલ સોલિસિટર

જનરલ, એસ. એ. હસીબ, સુહાસિની સેન, રજત નાયર, બી. વી. બલરામ દાસ, જી. પ્રકાશ, જિષ્ણુ એમ. એલ., સુશ્રી પ્રિયંકા પ્રકાશ, સુશ્રી બીના પ્રકાશ, સી. ઉન્નીકૃષ્ણન, એ. કાર્તિક, સુશ્રી સ્મૃતિ સુરેશ, સુશ્રી શ્રીપ્રિયા કે, અર્શ ખાન, પ્રતિવાદીઓ માટે વકીલો.

કોર્ટનો આદેશ ન્યાયમૂર્તિશ્રી એમ. આર. શાહ દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૧. ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ પર બનેલી એક કમનસીબ ઘટનામાં, ભારતમાં નોંધાયેલી બોટ "સેન્ટ એન્ટોની" પર સવાર બે માછીમારો, એટલે કે જજ વર્ષીય વેલેન્ટાઈન ઉફે જેલેસ્ટાઈન અને ૨૦ વર્ષીય અજુશ પિંક, કેરળના દરિયાકાંઠે માછીમારી કરતી વખતે, પસાર થતા જહાજ (એક ઇટાલિયન જહાજ એમ. વી. એનરિકા લેક્સી) પરથી ગોળીબાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેના કારણે ઉપરોક્ત બે માછીમારોનું મૃત્યુ થયું હતું. ક્રાઈમ નં. ૨/૨૦૧૨ હોવાથી અરજદાર નં. ૧ અને ૨ સામે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૭ અને આઈ. પી. સી. હેઠળ અન્ય ગુનાઓ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે નોંધવામાં આવી હતી. ઇટાલીમાં નોંધાયેલું ઉપરોક્ત જહાજ કથિત રીતે સિંગાપોરથી ઇજિપ્ત જઈ રહ્યું હતું. તપાસ દરમિયાન બે ઇટાલિયન મરીન-અહીં અરજદાર નં. ૧ અને ૨ ની ઓળખ માછીમારી બોટ પર ગોળીબાર કરનારાઓ તરીકે કરવામાં આવી હતી. અરજદાર નં. ૧ અને ૨ ને

પોલીસ દ્વારા પકડવામાં આવ્યા હતા અને કોલમના ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.અરજદાર નં.૧ અને ૨ એ કેરળ રાજ્ય અને સર્કલ ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસ, કોલમ, જિલ્લા કેરળના અધિકારક્ષેત્રને પડકાર્યો હતો કે તેઓ એર્ગ્યુલમ ખાતે કેરળ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રીટ પીટીશન નં.૪૫૪૨/૨૦૧૨ દાખલ કરીને મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ એફ. આઈ. આર. નોંધાવે, તપાસ કરે અથવા ઇટાલિયન મરીન નેવલ અધિકારીઓની ધરપકડ કરે અને રજૂ કરે.અરજદારોએ આ અદાલત સમક્ષ ભારતના બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ રીટ પીટીશન નં.૧૩૫/૨૦૧૨ દાખલ કર્યો હતો, જેમાં પ્રતિવાદી નં.૧ ને અહીં અરજદાર નં.૧ અને ૨-ઇટાલિયન લશ્કરી નૌકાદળના અધિકારીઓના હિતને સુરક્ષિત કરવા માટે તમામ પગલાં લેવાનો નિર્દેશ માંગવામાં આવ્યો હતો.તે અરજદાર નં.૩ અહીં-રિપબ્લિક ઓફ ઇટાલીએ એપ્રિલ, ૨૦૧૨ મહિનામાં મૃત વ્યક્તિઓના કાનૂની વારસદારોને વળતરની સહાયની ચૂકવણી કરી હતી.આ અદાલતે એસ.એલ.પી. (સિવિલ) નં.૧૧૯૪૨/૨૦૧૨ માં તારીખ ૦૨/૦૫/૨૦૧૨ ના રોજ એક આદેશ પણ પસાર કર્યો હતો, જેમાં અમુક શરતો અને નિયમોને આધીન રહીને તમામ ૨૪ ક્લૂ મેમ્બર્સ (ખલાસીઓ) સાથે જહાજને રવાના થવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.૦૯/૦૫/૨૦૧૨ તારીખના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે કલમ ૩૨ રીટ પીટીશન માં એક આદેશ પસાર કર્યો હતો જેમાં કેરળ રાજ્યને અરજદાર નં.૧ અને ૨ લશ્કરી નૌકાદળના અધિકારીઓને સલામત મકાનમાં સ્થાનાંતરિત કરવા અંગે ઇટાલી પ્રજાસત્તાકના પ્રતિનિધિત્વ

પર વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.ત્યારબાદ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨,૩૦૭,૪૨૭,૩૪ અને ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓના દમન અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે ૧૮/૦૫/૨૦૧૨ પર અરજદાર નં.૧ અને ૨ સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. વિદ્વાન ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે આ કેસ કોર્ટ ઓફ સેશન્સ, કોલ્લમને સોંપ્યો હતો.ત્યારબાદ, ૨૯/૦૫/૨૦૧૨ ના વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ ન્યાયાલયના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે કેરળ રાજ્ય અને કોલ્લમ ખાતેના સંબંધિત સર્કલ ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસ દ્વારા અધિકારક્ષેત્રની ધારણાને સમર્થન આપતા, અન્ય બાબતોની સાથે રીટ પીટીશન નં.૪૫૪૨/૨૦૧૨ ને ફગાવી દીધી હતી.

૨. રીટ પીટીશન નં.૪૫૪૨/૨૦૧૨ ને ફગાવી દેવામાં એનફુલમ ખાતે કેરળ હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ, આરોપપત્રિત આરોપી-ઇટાલિયન મરીન અધિકારીઓ અને રિપબ્લિક ઓફ ઇટાલીએ હાલની વિશેષ રજા અરજીને પસંદ કરી છે.

૩. અરજદારોનો કેસ એ છે કે ભારત અને ઇટાલીએ ૧૯૮૨ના યુનાઈટેડ નેશન્સ કન્વેન્શન ઓન ધ લો ઓફ ધ સી (યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ.) પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા અને તેને બહાલી આપી હતી, જેમાં યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ. ના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ

બંધનકર્તા વિવાદ નિવારણ વ્યવસ્થાના સંદર્ભમાં આ ઘટના સંબંધિત વિવાદને ઉકેલવા માટે સંમત થયા હતા.

ઈન્ટરનેશનલ ટ્રિબ્યુનલ ફોર ધ લો ઓફ ધ સી દ્વારા તારીખ ૨૪/૦૮/૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા વચગાળાના પગલાંના આદેશના પરિણામે, જેમાં ભારત અને ઇટાલી બંનેને તમામ અદાલતી કાર્યવાહી સ્થગિત રાખવા જણાવવામાં આવ્યું હતું, આ અદાલતે તારીખ ૨૬/૦૮/૨૦૧૫ ના તેના આદેશ દ્વારા (જેમાં તારીખ ૦૨/૦૮/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો), બંને પક્ષોની સંમતિ નોંધીને, પેલિંગ બાબતોમાં તમામ કાર્યવાહી પર આગળના આદેશો સુધી રોક લગાવી દીધી હતી.તેના તારીખના ૦૬/૦૩/૨૦૧૭ આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે જરૂરી હતું કે યુએનસીએલઓએસના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ રચાયેલ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદાને આ અદાલતના રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવે.તે પછી એનેક્સ ૭ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલે તેનો તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ નો ચુકાદો આપ્યો છે, ખાસ કરીને આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલે તેના તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના ચુકાદામાં ઇટાલી પ્રજાસત્તાકની પ્રતિબદ્ધતાને યોગ્ય રીતે નોંધ્યું છે કે આ ચુકાદાને પગલે ઇટાલી ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ની ઘટનાઓમાં તેની ફોજદારી તપાસ ફરી શરૂ કરશે અને ભારત અને ઇટાલી બંને તે તપાસને આગળ વધારવા માટે એકબીજાને સહકાર આપશે.ચુકાદા (એવોર્ડ) મુજબ, ઇટાલી પ્રજાસત્તાક દ્વારા

કુલ ૧૦,૦૦,૦૦,૦૦૦ રૂપિયા (૧૦૦ મિલિયન) વળતર પેટે ચૂકવવાની સંમતિ આપવામાં આવી હતી. આ રકમ આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના એવોર્ડ દ્વારા નિર્ધારિત વળતરપાત્ર ગુકસાનના તમામ ચાર શીર્ષકો હેઠળ ચૂકવવાની હતી, જેમાં ઇટાલી દ્વારા પીડિતોના પરિવારોને અગાઉ ચૂકવવામાં આવેલી રૂ.૧.૭ મિલિયન રૂપિયાની રકમનો સમાવેશ થતો નથી. એવું જણાય છે કે કાર્યવાહી દરમિયાન, ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રાલયે તારીખ ૨૬/૧૧/૨૦૨૦ ના તેના નોટ વર્બલ નં. ડબલ્યુ. આઈ(એ)/૪૧૫/૦૬/૨૦૧૨ દ્વારા ૧૯૮૨ યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ. ના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ રચાયેલી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના ચુકાદાના અમલીકરણ પર ભાર મૂક્યો હતો, જે આ ચોક્કસ ઘટના સંબંધિત હતો.

૪. ભારત સંઘે તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના ચુકાદાને અનુરૂપ કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવા માટે યોગ્ય નિર્દેશ માટે આઈ.એ. નં.૫૮૬૪૪/૨૦૨૦ દાખલ કર્યો છે. ઉપરોક્ત અરજી ૦૮/૦૪/૨૦૨૧ પર આ અદાલત સમક્ષ સુનાવણી માટે આવી હતી. પ્રજાસત્તાક ઇટાલી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ તારીખના ચુકાદાના સંદર્ભમાં ચૂકવવાપાત્ર વળતરની રકમ પ્રજાસત્તાક ઇટાલી દ્વારા વિદેશ મંત્રાલય દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલા ચોક્કસ ખાતામાં ભારત સંઘમાં જમા કરવામાં આવશે. આ અદાલતે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે ભારત સંઘ દ્વારા રકમ પ્રાપ્ત થયા

પછી, તે એક અઠવાડિયાના સમયગાળામાં આ અદાલતમાં જમા કરવામાં આવશે.એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે ત્યારબાદ ઇટાલી પ્રજાસત્તાકએ રૂપિયા ૧૦,૦૦,૦૦,૦૦૦/- (માત્ર દસ કરોડ રૂપિયા) ની રકમ પ્રજાસત્તાક ભારત પાસે જમા કરાવી હતી.અહેવાલ છે કે ત્યારબાદ ભારત સંઘે આ અદાલતના રજિસ્ટ્રીના બેંક ખાતામાં રૂપિયા ૧૦,૦૦,૦૦,૦૦૦/- (માત્ર દસ કરોડ રૂપિયા) ટ્રાન્સફર કર્યા છે.આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને અનુસરીને, મૃત માછીમારોના વારસદારોને પણ વર્તમાન કાર્યવાહીમાં સામેલ કરવામાં આવે છે.કેરળ સરકારે ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રાલયના વિદેશ સચિવને સંબોધીને લખેલા પત્રને પણ રેકૉર્ડ પર મૂક્યો છે કે કેરળ સરકારે સંબંધિત જિલ્લા કલેક્ટર દ્વારા એનરિકા લેક્સી ઘટનાના આશ્રિતો/પીડિતોની સલાહ લીધી છે અને માહિતી આપી છે કે ઇટાલી સરકારે દસ કરોડ રૂપિયાનું વળતર આપવાની રજૂઆત કરી છે, જેમાંથી રાજ્ય સરકારે દરેક મૃતકોના આશ્રિતોને ચાર કરોડ રૂપિયા અને હોડીના માલિક-સેન્ટ એન્ટનીને બે કરોડ રૂપિયા આપવાની દરખાસ્ત કરી છે.ઉપરોક્ત પત્રમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે દરેક મૃતકના કાનૂની વારસદારો અને હોડીના માલિકે પ્રસ્તાવ પર સંમતિ આપી છે અને તેમને આપવામાં આવેલી વળતરની રકમ સ્વીકારવા માટે લેખિતમાં સંમતિ આપી છે.ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવા અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાની પ્રાર્થના કરવામાં

આવે છે.

૫. અમે ભારતના વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલ શ્રી તુષાર મહેતા, ઇટાલી પ્રજાસત્તાક વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સોહેલ દત્તા અને અરજદારો, કેરળ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કે. એન. બાલાગોપાલ અને મૃતકના વારસદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉન્નીકૃષ્ણનને સાંભળ્યા છે.

૫.૧ સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે બારમાં જણાવ્યું છે કે તેમના સંબંધિત ગ્રાહકો-રિપબ્લિક ઓફ ઇટાલી, યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, કેરળ રાજ્ય અને મૃત માછીમારોના વારસદારો અને હોડીના માલિક આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ તારીખના એવોર્ડને સ્વીકારવા માટે સંમત થયા છે. આ બધાએ વર્તમાન કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવા અને પીડિતો અને મૃતકના વારસદારોના વ્યાપક હિતમાં ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાની પ્રાર્થના કરી છે, ખાસ કરીને જ્યારે લાંબા સમયથી ચાલતા વિવાદનું સૌહાર્દપૂર્ણ રીતે સમાધાન થઈ રહ્યું હોય.

૬. સંબંધિત પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા બાદ અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ. ના પરિશિષ્ટ ૭

હેઠળ રચાયેલી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલે તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના રોજ તેનો એવોર્ડ આપ્યો છે, જે હેઠળ ઇટાલી પ્રજાસત્તાક અગાઉ ચૂકવવામાં આવેલી એક્સ-ગ્રેશિયા (સહાય) રકમ ઉપરાંત ૧૦ કરોડ રૂપિયાનું વળતર ચૂકવવા સંમત થયું છે; અને ટ્રિબ્યુનલે ઇટાલી પ્રજાસત્તાકની એ પ્રતિબદ્ધતાને પણ યોગ્ય રીતે નોંધી છે કે આ એવોર્ડ પછી ઇટાલી ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ની ઘટનાની તેની ફોજદારી તપાસ ફરી શરૂ કરશે; અને હવે ઇટાલી પ્રજાસત્તાકે ૧૦ કરોડ રૂપિયાની રકમ ભારત સરકાર પાસે જમા કરાવી દીધી છે અને ત્યારબાદ ભારત સરકારે સદર રકમ આ અદાલતની રજિસ્ટ્રીમાં ટ્રાન્સફર કરી છે; તેમજ કેરળ રાજ્યની સાથે સાથે મૃતક માછીમારોના વારસદારો અને જે નૌકાને નુકસાન થયું હતું તેના માલિક પણ આ એવોર્ડ સ્વીકારવા સંમત થયા છે; અને ભારત સરકારે પણ યુ.એન.સી.એલ.ઓ.એસ. ના પરિશિષ્ટ ૭ હેઠળ રચાયેલી આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના એવોર્ડનો સ્વીકાર કર્યો છે; અને જ્યારે આ લાંબી ચાલેલી કાર્યવાહીનો અંત આવી રહ્યો છે અને અમને સંતોષ છે કે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલના એવોર્ડના અનુસંધાને ઇટાલી પ્રજાસત્તાક દ્વારા આપવામાં આવેલી અને જમા કરાયેલી ૧૦ કરોડ રૂપિયાની વળતરની રકમ (જે મૃતક માછીમારોના વારસદારોને અગાઉ ચૂકવાયેલ એક્સ-ગ્રેશિયા વળતર ઉપરાંતની છે) તેને વ્યાજબી વળતર કહી શકાય અને તે મૃતકોના વારસદારોના હિતમાં છે તેમ કહી શકાય, ત્યારે અમારો એવો મત છે કે ભારતીય બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ફોજદારી

કાર્યવાહી સહિતની ભારતમાં ચાલતી તમામ કાર્યવાહીઓ બંધ કરવા માટે આ એક યોગ્ય કેસ છે.

જો કે, તે જ સમયે, મૃત માછીમારોના વારસદારોને વળતરની રકમની વહેંચણી કરતી વખતે, એટલે કે, દરેક મૃતકના આશ્રિતો/વારસદારોને ચાર કરોડ રૂપિયા, તેમના વ્યાજનું પણ રક્ષણ કરવું જરૂરી છે, જેથી દરેક મૃતકના આશ્રિતો/વારસદારોના નામે અમુક સમય માટે રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકમાં ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટમાં રોકાણ કરીને તેમને ચૂકવવામાં આવેલી વળતરની રકમ છીનવાઈ ન જાય અને તેમને તેના પર ઉપાર્જિત સમયાંતરે વ્યાજ ચૂકવવામાં આવશે.

૭. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, અમે નીચે મુજબ નિર્દેશ આપીને વર્તમાન કાર્યવાહીનો નિકાલ/સમાપન કરીએ છીએ:

(અ) કોસ્ટલ પીએસ, નીન્દકારા, કોલ્લમ, કેરળની એફ. આઈ. આર. નં.૨/૨૦૧૨ એ ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચીને કલમ ૩૦૨, ૩૦૭, ૪૨૭ અને નેશનલ ઇન્વેસ્ટિગેશન એજન્સી, નવી દિલ્હી દ્વારા નોંધાયેલા મેરીટાઇમ નેવિગેશન અને ફિક્સ્ડ પ્લેટફોર્મ્સ ઓન કોન્ટેનેન્ટલ શેલ્ફ એક્ટ, ૨૦૦૨ની સલામતી સામે ગેરકાયદેસર કૃત્યોના દમનની કલમ ૩ હેઠળ

એફ. આઈ. આર. નં.આર. સી. નં.૦૪/૨૦૧૩ એન. આઈ. એ./ડી. એલ. આઈ. તારીખ ૦૪/૦૪/૨૦૧૩ તરીકે ફરીથી નોંધવામાં આવી છે અને તેમાંથી બહાર આવતી તમામ કાર્યવાહીઓ જેમાં વિશેષ ડિઝાઇન સમક્ષ બાકી કાર્યવાહીનો સમાવેશ થાય છે. પટિયાલા હાઉસ કોર્ટ, નવી દિલ્હીને આથી રદ કરવામાં આવે છે.

(બી) ચીફ માસ્ટર સાર્જન્ટ માસિમિલિયાનો લાતોરે અને સાર્જન્ટ મેજર સાલ્વાટોર ગિરોને તેમજ શ્રી વિશાલ તલવાર અને શ્રી વિકાસ તલવાર, જેઓ જામીનદાર તરીકે ઊભા હતા, દ્વારા માન્ય વિશેષ નિયુક્ત અદાલત, પટિયાલા હાઉસ કોર્ટ, નવી દિલ્હી અને આ અદાલતના વિદ્વાન મહાપંચાયક સમક્ષ ઉપરોક્ત એફ. આઈ. આર. ના સંબંધમાં ચલાવવામાં આવેલા ૦૨/૦૬/૨૦૧૨ ના જામીન-બોન્ડ્સને આથી મુક્ત કરવામાં આવે છે;

(સી) આ અદાલતના વિદ્વાન રજીસ્ટ્રાર જનરલ ૦૦૭૧આઈજીએફઆઈએન૦૦૦૬૧૮ અને ૦૦૭૧આઈજીએફઆઈએન૦૦૦૪૧૮ નં.ધરાવતી મૂળ બેંક બાહેંધરી ઓ બહાર પાડશે, જે બંને તારીખ ૧૧/૦૬/૨૦૧૮ છે, જે દરેક માટે બે કરોડ રૂપિયા છે, જે ચુકો બેંક, કોલ્મ શાખા દ્વારા જારી કરવામાં આવી છે, જે બે બાહેંધરીઓ, શ્રી વિકાસ તલવાર અને શ્રી વિંશાલ તલવાર વતી આપવામાં

આવેલ લેટર્સ ઓફ એક્સ્ટેન્શન નંબર્સ યુકો/કોલમ/ બીજી/૦૨/ ૨૦૨૦-૨૧ અને યુકો/કોલમ/બીજી/૦૧/ ૨૦૨૦-૨૧ તારીખ ૨૮/૦૫/૨૦૨૦ દ્વારા લંબાવવામાં આવી છે.

(ડી) આ અદાલત સમક્ષ (૧) સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સી) નં.૨૦૩૭૦/૨૦૧૨, (૨) રીટ પીટીશન (સી) નં.૨૩૬/૨૦૧૪, (૩) રીટ પીટીશન (સી) નં.૯૧૯/૨૦૧૪ સહિત તમામ બાકી બાબતો અને ઉપરોક્ત કાર્યવાહીમાં તમામ બાકી રહેલી વચગાળાની અરજીઓનો ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ વિના નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ઈ) ૨૧/૦૫/૨૦૨૦ ના ચુકાદા અનુસાર અને ઇટાલી પ્રજાસત્તાક વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ, ભારત સંઘ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલ અને કેરળ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ, હવે ઇટાલી પ્રજાસત્તાક ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ની ઘટનાઓમાં તેની ફોજદારી તપાસ ફરી શરૂ કરશે અને તે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે ભારત સંઘ, ઇટાલી પ્રજાસત્તાક અને કેરળ રાજ્ય તે તપાસને આગળ વધારવા માટે એકબીજાને સહકાર આપશે.

૮. અમે એ પણ નિર્દેશ આપીએ છીએ કે હવે આ અદાલતની રજિસ્ટ્રીમાં

પડેલી દસ કરોડ રૂપિયાની રકમ કેરળ હાઈકોર્ટમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે, જેમાંથી ચાર કરોડ રૂપિયા દરેક મૃતકના વારસદારોને ચૂકવવામાં આવે અને બે કરોડ રૂપિયા હોડીના માલિક-સેન્ટ એન્ટનીને ચૂકવવામાં આવે.અમે કેરળ હાઈકોર્ટના માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશને વિનંતી કરીએ છીએ કે દરેક મૃતકના વારસદારોને (દરેકને ચાર કરોડ રૂપિયા) ચૂકવવાની રકમની વહેંચણી/રોકાણનો યોગ્ય આદેશ પસાર કરવા માટે એક ન્યાયાધીશની નિમણૂક કરવામાં આવે જેથી વારસદારોના હિતનું રક્ષણ થાય અને ખાતરી થાય કે વારસદારો દ્વારા વળતર યોગ્ય રીતે પ્રાપ્ત થાય અને ગેરરીતિ/દુર્વિનિયોગ ન થાય.દરેક મૃતકના વારસદારોને સાંભળ્યા પછી વિતરણ/રોકાણનો આદેશ પસાર કરવામાં આવે અને દરેક મૃતકના વારસદારોના શ્રેષ્ઠ હિતનું રક્ષણ કરતા યોગ્ય આદેશ પસાર કરવામાં આવે.બાકીની બે કરોડ રૂપિયાની રકમ હોડીના માલિક-સેન્ટ એન્ટનીને એકાઉન્ટ પેચી ચેક દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે.

નિર્દેશો સાથે કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/

her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.